

TREBALL FINAL DE GRAU EN MESTRA D'EDUCACIÓ INFANTIL

Tallers de contacontes: una proposta lúdica i educativa infantil, alternativa a les formes de recreació actuals.

Nom de l'alumna: Ana Belén Bercet Verge

Nom del tutor de TFG: Joaquín Aparici Martí

Àrea de Coneixement: Didàctica de les
Ciències Socials

Curs acadèmic: 2017/2018

ÍNDEX

AGRAÏMENTS	3
RESUM.....	3
ABSTRACT.....	4
JUSTIFICACIÓ	5
1 INTRODUCCIÓ	6
1.1 PROBLEMA	8
1.2 OBJECTIUS	8
2 POSADA EN PRÀCTICA	9
2.1 DESTINATARIS	9
2.2 PROCEDIMENT	9
2.2.1 METODOLOGIA.....	9
2.2.2 TEMPORALITZACIÓ	10
2.2.3 FITXES D'ACTIVITATS	11
2.2.4 MATERIALS I PRESSUPOST	17
2.3 INSTRUMENTS DE MESURA.....	18
2.4 DESENVOLUPAMENT DE LES SESSIONS	20
3 RESULTATS	21
4 CONCLUSIONS I DISCUSSIONS.....	22
5 REFERÈNCIES	24
6 ANNEXOS	26

AGRAÏMENTS

Considero que donar les gràcies és valorar els bons actes que una persona realitza per mi, que poden costar-li més o menys esforç. El fet de donar-les suposa temps; temps que algú va invertir en mi perquè avui dia, puga valorar els detalls, grans o menuts, que els altres fan. Així que, primerament, dono les gràcies al meu pare i a la meua mare per haver-me ensenyat a valorar els actes de bona voluntat i per ajudar-me a ser una persona crítica, que reflexiona i que es preocupa per la societat que l'envolta. Si no hagués rebut l'educació en valors que m'han transmés, no tindria sentit estudiar magisteri. La meua finalitat és transmetre aquest llegat de valors d'estima, respecte i cerca d'una societat millor, que busca el bé comú. També vull agrair a Joaquín Aparici Martí la seua dedicació i atenció en aquest Treball de Final de Grau. Per informar-me i preocupar-se pels meus maldecaps, per oferir-se a fer el seguiment del projecte i per intentar que puga treure tot el meu potencial, aconsellant-me i guiant-me durant el procés.

RESUM

Un parc infantil buit durant una tarda solejada i comentaris de xiquets i xiquetes de cinc anys l'endemà, sobre la quantitat d'hores que passen davant del televisor amb jocs de matar que tenen per a les videoconsoles, van despertar la meua preocupació. Aquests fets van ser suficients per a sentir la necessitat de crear activitats alternatives a les que la majoria d'infants d'avui dia estan acostumats a fer durant el seu temps lliure.

Per iniciar el projecte vaig partir de la següent idea: si els xiquets i xiquetes coneixen altres formes de passar-s'ho bé, potser les introduiran al seu dia a dia, canviant un poc la rutina del joc individual davant d'una pantalla. A més a més, si aquestes activitats poden aportar l'aprenentatge de valors, estratègies, tècniques, habilitats socials, vocabulari i la possibilitat de passar més temps amb la família, serien ideals. Un exemple en són les activitats culturals, ja que representen una alternativa que aporta molts beneficis als infants. Per aquesta raó, i la baixa oferta que n'hi havia a Rossell, vaig decidir realitzar tres tallers de contacontes destinats als xiquets i xiquetes de P5 del poble. Cada dia vam treballar un valor mitjançant contes, ja que són un recurs que els ajuda a entendre i aprendre de forma divertida aspectes complexos.

Després de realitzar les activitats i avaluar els resultats, vaig confirmar que estava superada la xifra estipulada, prèviament, per donar per superat el projecte. Tot i que, com al final de cada projecte, em van sorgir noves idees i possibles modificacions, considero que les activitats culturals proposades, a llarg termini, beneficiarien els infants tant en la cerca de la personalitat com en el desenvolupament d'habilitats. Seria interessant continuar amb el projecte.

Paraules clau: activitats alternatives, temps lliure, aprenentatge, activitats culturals i tallers.

ABSTRACT

An empty playground during a sunny afternoon and some comments from five years old children the following day, about the large number of hours they pass in front of the TV killing games of the game console, woke up my concern. These facts were enough to feel the need to create alternative activities that many boys and girls of today used to do during their free time.

To begin the project, I started with the following idea: if children knew another ways to enjoy their free time, they would introduce them into their daily life. In addition, these activities can contribute to the learning of principles, strategies, techniques, social skills and vocabulary. Besides, they will bring the change to spend more time with their families. They would be ideal. An example could be to plan cultural activities, because they represent an alternative which would be beneficial for children. Having in mind this opportunity and the few cultural that Rossell offers, I decided to addressed to five years-old children of the town. I decided to do three tales workshop destined to P5 children of the town. Every day we worked a value through tales, as they are a resource which helps boys and girls to understand the world in a funny way.

Once all the activities are finished and the results evaluated, I confirmed that the stipulated percentage number to consider the project successful was overpassed. Although, as the end of the project arrived, new ideas and possible modifications emerge; I consider that the cultural activities, in the long run, will benefit children with their personality research and their abilities development. It would be really challenging to continue with the project.

Keywords: alternative activities, free time, learning, cultural activities and workshops.

JUSTIFICACIÓ

És dimarts i, com cada tarda, m'apropo a la finestra de casa per veure que es cou al carrer. El dia s'allarga, indicant que s'apropa la primavera. Hi veig un jardí de gespa tendra que lluu brillant i fresca, en el qual creixen dues oliveres, els troncs de les quals inviten als infants a muntar-hi esperant que algun vell o vella que passeja diga: "baixeu que caureu". Tot i haver canviat, aquest trosset verd m'evoca records de quan era menuda jugant amb els amics i amigues de la colla: conillets a amagar, futbol, fer el pi, rodolar, córrer, cridar, caure, riure... i moltes distraccions més. Els xiquets i xiquetes ja fa una hora i mitja que han sortit de l'escola. Tot i això, el jardinet de la creu, nom amb què tot el poble de Rossell el coneix, està buit igual que el parc, a uns 50 metres de distància. Probablement, demà a pràctiques, durant l'hora de l'assemblea de 5 anys, alguns infants em contaràn que estaven jugant a la PlayStation amb jocs de robar, colpejar i inclús assassinar.

Abans em xocava i em preguntava perquè a un poble que no arriba als mil habitants, algunes famílies prefereixen que els xiquets/es s'estiguen a casa tancats/des davant la televisió en comptes d'embrutant-se amb la gespa del jardinet o la pols de les pedres del parc, desprenent gran part de l'energia i activitat típica de qualsevol infant. Però investigant i parlant amb diverses mares de forma informal i per separat, la resposta era gairebé la mateixa: el pare i la mare treballen fins tard per poder portar endavant la família, aleshores els infants es queden amb els iaies i iaies. Per tant, és més pràctic controlar-los dins de casa que fora, ja que a alguns/es majors no els és fàcil seguir el ritme dels xiquets i xiquetes al carrer.

Una forma d'alliberar-se i esvair-se de les actuals formes de recreació que existeixen a les cases, televisió i consoles majoritàriament (segons els infants de la classe on realitzava el pràcticum), consisteix a assistir a activitats culturals que ofereix el poble. Malauradament a Rossell, cada cop hi ha menys infants. Aquest fet provoca que l'oferiment de propostes alternatives disminueixi, ja que gairebé no permet que qui les proposa en tregui un sou que li permeti viure. Considero que són necessàries més activitats destinades a infantil, sense cap cost per a les famílies, on els xiquets i xiquetes puguin passar bones estones i viure experiències que no els són habituals.

A causa de l'escassa quantitat d'activitats culturals destinades a infantil que es realitzaven al poble, vaig decidir que el meu treball de fi de grau fos una proposta cultural composta de tres tallers amb contacontes per compensar temporalment aquesta mancança. Pensava que aquests podrien aportar molts beneficis als xiquets i xiquetes. Al següent punt, indico alguns aspectes que es poden potenciar mitjançant les activitats culturals.

1 INTRODUCCIÓ

Tal com indica un informe de l'Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura (UNESCO, 1996) l'educació es basa en quatre pilars: aprendre a ser, aprendre a viure junts, aprendre a fer i aprendre a conèixer. Per tant, a l'hora de programar, s'ha de tenir en compte que s'ha d'ajudar els xiquets i xiquetes a desenvolupar els aspectes anteriors.

Per poder contribuir amb els fonaments del primer pilar, aprendre a ser, és convenient crear situacions educatives on els infants potencien la seua personalitat, sent crítics amb les actituds que decideixen adquirir com a pròpies. Una activitat que col·labora amb el desenvolupament personal és escoltar històries, ja que com argumenta Tejerina Lobo (2000), existeixen molts contes, els personatges dels quals són complets en totes les seues dimensions humanes, és a dir, figures que inviten a la reflexió i que són bons exemples a seguir per créixer interiorment. Aleshores, aquestes històries contribueixen en la forma de ser de cada individu, ja que els infants poden copiar aquestes conductes o rebutjar-les.

Una altra activitat molt beneficiosa que permet descobrir-se a un mateix són els titelles. Tejerina Lobo (1994), afirma que aquestes són un mitjà de suport emocional que permet als infants expressar desitjos, pors, frustracions, amors, odis... mitjançant els personatges. Exterioritzant i representant aquestes actituds, els xiquets i xiquetes en prenen consciència. D'aquesta manera, aprenen més sobre la seua personalitat i poden dominar possibles debilitats.

Continuant amb la segona base de l'educació, aprendre a viure junts és fonamental perquè, tenint en compte que som éssers socials vivint en comunitat, és necessari aprendre bons valors que ens faciliten la convivència entre els membres de la societat. Mantenint relacions sanes i respectuoses amb els nostres iguals, estarem fomentant una harmonia col·lectiva que ens permetrà avançar com a societat. Cerro i Mañú (2017) destaquen algunes actituds com acceptació d'un mateix, agraïment, alegria, amistat, amor, aprendre, constància, generositat, humilitat i sinceritat entre altres. Afirmen que totes aquestes dignifiquen i enriqueixen a les persones, contribuint a construir un món més humà, bell, alegre i pacífic.

Per poder activar alguns dels valors anteriorment anomenats, és necessari el contacte i la interacció. Per tant, s'ha de permetre als infants compartir llocs amb els altres, amb la finalitat de despertar actituds de convivència i avinença entre ells. A poc a poc, sorgirà el diàleg, la cooperació, la confiança, l'amistat i l'estima pels altres.

Aprendre a fer és el tercer pilar de l'educació i, seguint amb l'informe de l'UNESCO (prèviament citat), fa referència a l'adquisició d'autonomia a l'hora de resoldre situacions de la vida diària. Alguns espais que permeten als infants el desenvolupament d'aquesta habilitat són els tallers. Tal com s'indica en el currículum del segon cicle d'educació infantil presentat pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya (2016), les vivències en els tallers permeten que

els infants puguen desenvolupar les diferents capacitats i adquirir autonomia. Són zones on es comparteixen els sabers i uns poden aprendre dels altres. A més a més, hi diu que aquests tallers procuren estimular la creativitat i la investigació. Tot i això, es necessita que siguen guiats, es precisa un acompanyament. Perquè els infants puguen treure tot el potencial d'aquests espais, hauran de mostrar una actitud de cooperació, responsabilitat i respecte per les normes.

I per últim, el darrer element, aprendre a conèixer, fa referència a l'adquisició de sabers concrets. En el decret curricular per al segon cicle de l'Educació Infantil de la Comunitat Valenciana (38/2008), s'especifiquen quines són les àrees que els infants han de conèixer i dominar:

I. El coneixement de si mateix i l'autonomia personal.

II. El medi físic, natural, social i cultural.

III Els llenguatges: comunicació i representació.

Totes tres són les que s'esperen que adquirisquen els infants entre els 3 i 6 anys, sempre respectant el seu ritme de maduresa i desenvolupament. Aquestes àrees permetran crear una planificació centrada a aconseguir que els xiquets i xiquetes es coneguen a ells/elles mateixos/es, els altres, l'entorn i que tinguen recursos per a interactuar amb el món que els envolta de forma cada vegada més autònoma.

Tots aquests aspectes de l'educació es treballen dintre de les escoles, però també es poden potenciar fora mitjançant activitats culturals. La Fundació Enciclopèdia Catalana defineix cultura com "Conjunt de tradicions (literàries, historicosocials i científiques) i de formes de vida (materials i espirituals) d'un poble, d'una societat o de tota la humanitat" (2013). Aleshores, les activitats culturals destinades a infantil, seran aquelles que els permeten conèixer tradicions i altres formes de vida de la societat. Aquesta ampliació de contextos beneficia el desenvolupament de la tolerància i el respecte cap a la resta de persones, fet que facilitarà la convivència humana.

Un altre tret a tenir en compte en les activitats culturals és la llengua que s'utilitza. Tal com indica l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, al País Valencià la llengua pròpia és el valencià. Aquesta és l'oficial, igual que ho és el castellà, ja que és l'idioma oficial de l'estat. Tot i això, a pesar d'aquesta ordenança, la realitat és diferent. Un estudi realitzat a la Comunitat Valenciana el 2015 sobre el coneixement i l'ús social del valencià, diu que, a la regió de Castelló, hi ha un 30,9% de la població que, dintre del nucli familiar, utilitza sempre el valencià, mentre un 39,3% utilitza sempre el castellà. Aleshores, com que el valencià és la llengua que es parla menys, aquestes activitats haurien de ser en valencià per compensar aquesta diferència. A més a més, cal tenir en compte que tots els canals infantils que hi ha a la Comunitat són en castellà, per tant, s'estaran oferint oportunitats de fomentar la llengua oficial i aprendre expressions i termes típics del País Valencià.

Un últim punt a tractar és que, actualment, la majoria de famílies no tenen temps per estar juntes, i quan poden, fan coses diferents. Les activitats culturals poden oferir experiències i moments significatius als infants que posteriorment, contaràn a casa. És a dir, s'ha d'aprofitar l'entusiasme dels xiquets i xiquetes que han realitzat noves activitats i convertir-lo en converses productives entre la família, remarcant i comentant punts importants que han tractat les activitats culturals.

1.1 PROBLEMA

Actualment, després d'haver consultat a l'Ajuntament de Rossell, les activitats destinades als infants fora de l'horari escolar són música, anglès i ball (tots tres amb cost mensual), i dissabte pintura, un taller (gratuït) que es fa a la biblioteca on s'acull a xiquets i xiquetes d'infantil i primària. Algunes activitats culturals que es realitzen destinades a infantil (fora de l'horari escolar) es realitzen durant la setmana cultural de Rossell. Però, a pesar de tots els aspectes que milloren aquestes activitats, no se'n fan més durant l'any. Per aquest motiu, vaig decidir que el meu treball de fi de grau fos una proposta cultural composta de tres tallers que suplira temporalment la mancança nomenada: un de titelles, un altre de teatre d'ombres i un últim de conta-contes.

1.2 OBJECTIUS

Els objectius que considerava oportuns per aconseguir els beneficis esmenats anteriorment van ser:

1.2.1 Analitzar els valors que faciliten la convivència i l'harmonia social amb el fi de potenciar-los.

1.2.1.1 Reflexionar sobre la sinceritat.

1.2.1.2 Valorar l'amistat.

1.2.1.3 Tractar l'autoestima.

1.2.2 Enfortir la personalitat mitjançant la crítica de personatges.

1.2.2.1 Identificar-se amb personatges de les històries (identificar-ne bones actituds i comparar-les amb actituds pròpies).

1.2.2.2 Rebutjar personatges de les històries (identificar-ne males actituds i comparar-les amb actituds pròpies).

1.2.3 Desenvolupar l'autonomia personal mitjançant l'execució procedimental.

1.2.4 Col·laborar amb els companys i companyes per aconseguir metes comunes.

1.2.5 Reforçar el valencià.

1.2.6 Passar més temps amb les famílies¹.

¹Cal afegir que aquest objectiu no depenia gaire de mi, ja que jo podia aconsellar, però no obligar. Tot i això pressuposo que hi haurà una interacció entre famílies i infants després de les sessions.

Un cop justificada la proposta, plantejat el problema i definits els objectius, és el moment de presentar la segona part: la posada en pràctica.

2 POSADA EN PRÀCTICA

Per poder explicar la posada en pràctica és necessari explicar diferents aspectes necessaris per al desenvolupament d'aquesta: els destinataris, el procediment, els instruments de mesura i el desenvolupament de les sessions. Tots aquests s'expliquen a continuació.

2.1 DESTINATARIS

En aquest apartat s'especifica qui van ser els protagonistes de les activitats culturals. Aquestes estaven destinades a l'alumnat de P5 de l'escola de Rossell, els mateixos xiquets i xiquetes amb qui vaig fer el pràcticum, però aquest cop en un ambient fora de l'escola. Aquest grup estava compost per 4 xiquets i 3 xiquetes. De tots/es, 4 assisteixen a activitats que es realitzen al poble, la resta no.

Per saber qui assistiria a les sessions plantejades, vaig crear una circular informant de què es faria a cada sessió, on, quan i la meua motivació per a fer-ho (annex 1). A més a més també hi constava el formulari d'inscripció perquè les famílies em confirmessin si podrien vindre-hi els infants. Aquests, no consten al treball per protegir les dades de les famílies.

2.2 PROCEDIMENT

El procediment descriu la forma de dur a terme les activitats (metodologia), els dies i moments en què es durà a terme (temporalització), concreta el desenvolupament de les activitats i els materials necessaris per a dur-les a terme juntament amb els seus pressupostos.

2.2.1 METODOLOGIA

Per a realitzar les activitats amb els infants, vaig optar per la metodologia que segueixen els tallers. Aquests són guiats, però permeten que els assistents aprenguen nous conceptes i també estratègies funcionals que els brindaran més autonomia.

Per captar tota l'atenció, és important que els infants participen de forma activa i se'ls deixe intervenir. A més a més, cal tenir en compte que existeixen materials molt diversos, per tant, és interessant que els xiquets i xiquetes no es queden enquadrats i tancats dintre d'un full blanc i colors. Cal innovar i deixar que manipulen textures i objectes diversos, d'aquesta manera els infants estan més motivats.

L'important no és el resultat final, sinó que, en els tallers, és el procés, vivenciar cada moment i aprofitar-lo sense pensar que el material propi serà el més bonic o el més vistós.

És necessari destacar que en els tallers tots aporten i si algun infant no sap realitzar alguna tasca, un company o companya l'ajuda. Després, qui no sabia realitzar-la, domina alguna altra tècnica i guia a qui l'ha ajudat. Per tant, tot el grup ha de col·laborar, estar cohesionat i sentir-se inclòs. Els tallers potencien el fet de pertànyer a un grup.

La realització de les sessions es van portar a terme al centre cívic Molí Vell de Rossell, a una aula que em van cedir des de l'Ajuntament (a sobre de la biblioteca). Com que estava realitzant el Pràcticum i a les tardes acabava a les 16:30 h, com que aquest local està situat a 50 metres de la porta de l'escola, els xiquets i xiquetes venien amb mi.

Com ja he nomenat, la pràctica constava de tres sessions per treballar valors: titelles (1a sessió), titelles d'ombres (2a sessió) i conta-contes (3a sessió). Ens traslladàvem a la biblioteca i allí berenàvem. A continuació, realitzàvem les sessions que tenien diverses parts. Primerament la presentació del que es feia aquell dia. Tot seguit passàvem a realitzar els titelles, el conta-contes o el teatre d'ombres. I a continuació, es realitzava la part procedimental del taller. En el cas dels titelles van elaborar els seus personatges per poder-se'ls endur a casa i fer la representació a les famílies. Per altra banda, en el taller del contacontes, van realitzar un autoretrat que també se l'emportaren a casa. Per acabar, realitzàvem una assemblea per parlar de la sessió, com s'ho havien passat, què els havia agradat, què no... Finalment, les famílies venien a buscar als xiquets i xiquetes al centre cívic.

Es pot destacar que, durant les sessions, vaig comptar amb l'ajuda de dues voluntàries que es van oferir a ajudar-me per poder representar els personatges i fer fotografies per al treball.

2.2.2 TEMPORALITZACIÓ

Els dies que es van realitzar les sessions van ser el 9, el 16 i el 23 d'abril. Els tallers van ser en dilluns perquè poguessen assistir tots els xiquets i xiquetes, ja que entre setmana alguns anaven a les activitats que es realitzen al poble (nomenades en el punt 1.1).

El dia 9 es va realitzar la primera sessió, el primer taller que tractava sobre la sinceritat. El 16, segona sessió, vam parlar de l'amistat. I el dia 23, tercera i última sessió, referida a l'autoestima.

ABRIL 2018						
DL	DM	DC	DJ	DV	DS	DG
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Calendari activitats abril.

Els tallers tenien una durada de 3 hores, des de les 16:30 h fins a les 19:30 h. S'ha de tenir en compte que la primera mitja hora era per a berenar.

2.2.3 FITXES D'ACTIVITATS

SESSIÓ 1: LA SINCERITAT	
NOM DE L'ACTIVITAT: "Dient la veritat, guanyo amistats"	
AGRUPAMENT: els 7 infants	DURADA: 2:30 hores
OBJECTIUS DE LA SESSIÓ:	
1.2.1 Analitzar els valors que faciliten la convivència i l'harmonia social amb el fi de potenciar-los.	
1.2.1.1 Reflexionar sobre la sinceritat.	
1.2.1.1.1 Donar arguments sobre per què és important dir la veritat.	
1.2.2 Enfortir la personalitat mitjançant la crítica de personatges.	
1.2.2.2 Rebutjar personatges de les històries (identificar-ne males actituds i comparar-les amb actituds pròpies).	
1.2.2.2.1 Argumentar perquè no han de ser mentiders.	
1.2.3 Desenvolupar l'autonomia personal mitjançant l'execució procedimental.	
1.2.3.1 Ús de diferents estris per elaborar el material (titelles del conte "Pere i el llop").	
1.2.3.1.1 Controlar el tall de feltre amb les tisores.	
1.2.3.1.2 Enganxar les peces de feltre de forma precisa.	
1.2.4 Col·laborar amb els companys i companyes per aconseguir metes comunes.	
1.2.4.1 Ajudar els companys a realitzar els titelles.	
1.2.4.2 Deixar-se ajudar a realitzar els titelles.	
1.2.5 Reforçar el valencià.	
1.2.5.1 Utilitzar el valencià durant la sessió.	
1.2.6 Passar més temps amb les famílies.	
1.2.6.1 Ensenyar els titelles a les famílies i contar-los la història de "Pere i el llop" contada prèviament a la sessió.	

DESENVOLUPAMENT:

Part 1: presentació.

Per començar, com que ja conec els infants, els explico que durant tres dies assistiran a unes sessions on s'ho passaran molt bé. Els dic que escoltaran contes, faran treballs manuals i, sobretot, aprendran molt. Pregunto si saben què són els valors i fem una pluja d'idees. Els dic que els valors són aspectes positius de les persones que ajuden que tots visquem millor amb nosaltres mateixos i amb la resta i, a més a més els dic que ens ajuden a ser més feliços.

Part 2: introducció de la primera sessió “La sinceritat”.

Per continuar els dic que la sinceritat és un d'aquests valors. També pregunto si saben què és i si ells són sincers. Els pregunto si han dit alguna mentida i què ha passat després. Els explico que dir mentides no ajuda ningú i que ara ho veuran al conte de “Pere i el llop”.

Part 3: relat del conte “Pere i el llop” amb titelles.

Conto el conte amb ajuda dels titelles i de la història “Pere i el llop” (extreta del llibre “Explica'm una faula”). Per ajudar els infants a seguir el fil, es fan preguntes sobre com creuen que continuarà el conte cada cop que hi haja una mentida.

Part 4: anàlisi i crítica del conte.

En acabar el conte faig preguntes sobre que haguera passat si Pere, el protagonista, no hagués contat cap mentida. També demano arguments sobre per què és important dir la veritat i els invito a reflexionar perquè no han de ser mentiders.

Part 5: realització del taller de titelles.

Tot seguit, passem a realitzar el taller (les fotos es troben a l'annex 2). Informo que ens podem ajudar els uns als altres, només fa falta demanar ajuda. Cada infant té tot el material necessari per a realitzar els titelles de dit del conte. Estan dibuixades a sobre de feltre les diferents parts de cada figura. Tots hauran de retallar-les i elaborar els titelles enganxant aquestes parts amb pegament (tindran una mostra feta prèviament per mi per poder tenir una pauta). Els infants que no sàpiguen fer algun pas, han de demanar ajuda. En acabar-les, ens provem els titelles.

Part 6: reflexió final de la sessió.

Ens asseiem en rodona i els pregunto que els ha semblat la tarda. Els pregunto com s'ho han passat, què és el que més els ha agradat i què no. A més a més, insisteixo en el tema de la sinceritat. Per últim, els recordo que poden contar el conte a les famílies, ja que tenen els titelles. Ens acomiadem i dic que la següent sessió serà de l'amistat.

- En acabar aquesta sessió els faré una foto a tots els infants subjectant un cor de cartolina que servirà per a la sessió 3.

SESSIÓ 2: L'AMISTAT

NOM DE L'ACTIVITAT: "Qui té un amic, té un tresor"

AGRUPAMENT: els 7 infants

DURADA: 2:30 hores

OBJECTIUS DE LA SESSIÓ:

1.2.1 Analitzar els valors que faciliten la convivència i l'harmonia social amb el fi de potenciar-los.

1.2.1.2 Valorar l'amistat.

1.2.1.2.1 Donar arguments sobre per què són importants els amics i amigues.

1.2.2 Enfortir la personalitat mitjançant la crítica de personatges.

1.2.2.1 Identificar-se amb personatges de les històries (identificar-ne bones actituds i comparar-les amb actituds pròpies).

1.2.2.1.1 Argumentar perquè la formiga és una bona amiga.

1.2.2.2 Rebutjar personatges de les històries (identificar-ne males actituds i comparar-les amb actituds pròpies).

1.2.2.2.2 Argumentar perquè no ha actuat bé la cigala.

1.2.3 Desenvolupar l'autonomia personal mitjançant l'execució procedimental.

1.2.3.2 Ús de diferents estris per elaborar el material (titelles del conte "La cigala i la formiga").

1.2.3.2.1 Controlar el tall de cartolina amb les tisores.

1.2.3.2.2 Enganxar les peces de cartolina forma precisa.

1.2.4 Col·laborar amb els companys i companyes per aconseguir metes comunes.

1.2.4.3 Ajudar els companys a realitzar els titelles d'ombres.

1.2.4.4 Deixar-se ajudar a realitzar els titelles d'ombres.

1.2.5 Reforçar el valencià.

1.2.5.1 Utilitzar el valencià durant la sessió.

1.2.6 Passar més temps amb les famílies.

1.2.6.2 Ensenyar els titelles a les famílies i contar-los la història de “La cigala i la formiga” contada prèviament a la sessió.

DESENVOLUPAMENT:

Part 1: benvinguda i recordar la sessió prèvia.

Per començar, fem una rotllana i recordem la sessió prèvia i la sinceritat. Pregunto qui va realitzar els titelles amb la família i si els van agradar. Cadascú comenta la seua experiència a casa.

Part 2: introducció de la segona sessió “L’amistat”.

Per continuar els dic que el valor a treballar és l’amistat. Pregunto què és per a ells i elles què és l’amistat i quants amics i amigues tenen. També demano que em diguen per què són amics. Fem una pluja d’idees de paraules relacionades amb l’amistat. Tot seguit, els presento els titelles del conte que es contarà i emfatitzo amb la formiga com un exemple de bona amiga.

Part 3: relat del conte “La cigala i la formiga” amb titelles d’ombres.

Després de seure tots i totes, apago els llums i començo a contar el conte amb ajuda dels titelles, al darrere d’un llençol enfocat amb una llanterna (els titelles es posen entre el llençol i la llanterna perquè es veguen les ombres al llençol). Utilitzo una versió més curta del llibre “La cigala i la formiga” de l’editorial *Laberinto* (2010). Per ajudar els infants a seguir el fil, faig preguntes perquè ajuden els personatges a arribar a algun lloc de l’escena.

Part 4: anàlisi i crítica del conte.

En acabar el conte, els pregunto als xiquets i xiquetes què li hagués passat a la cigala si la seua amiga la formiga no l’haguera ajudada. Demano que em diguen perquè és important tenir amics i amigues i, també, que reflexionen com han de ser ells amb els seus amics i amigues.

Part 5: realització del taller de titelles.

A continuació, passem a realitzar el taller (les fotos es troben a l’annex 3). Recordo que ens podem ajudar els uns als altres, només fa falta demanar ajuda. Cada infant té tot el material necessari per a realitzar els titelles d’ombres. Les siluetes d’una cigala, la fulla verda on canta,

la fulla groga, un granet de blat daurat i una formiga estan dibuixades a sobre de la cartolina. Tots hauran de retallar-les i decorar-les enganxant materials diversos perquè queden més reals les ombres (tindran una mostra feta prèviament per mi per poder tenir una pauta). Els infants que no sàpiguen fer algun pas, han de demanar ajuda. En acabar-les, amb la llanterna, enfoquem a la paret i els ensenyo on s'han de posar per fer el teatre sense que es vegi les mans.

Part 6: reflexió final de la sessió.

Seiem en rodona i els pregunto que els ha semblat la tarda i si havien fet algun cop ombres a la paret i com. Torno a recordar a la formiga i la bona amiga que va ser ajudant a la cigala. Pregunto si han ajudat mai a algun amic o amiga. Per anar acabant, proposo exemples d'ajudar-se entre amics i amigues que he vist durant el taller. Per últim, els animo a contar el conte a les famílies. Els dic que amb el flaix del mòbil o amb alguna llanterna poden fer l'obra a la paret de casa. Ens acomiadem i dic que la següent sessió serà l'última i tractarà de l'autoestima.

SESSIÓ 3: L'AUTOESTIMA

NOM DE L'ACTIVATAT: "Plens de colors"

AGRUPAMENT: els 7 infants

DURADA: 2:30 hores

OBJECTIUS DE LA SESSIÓ:

1.2.1 Analitzar els valors que faciliten la convivència i l'harmonia social amb el fi de potenciar-los.

1.2.1.3 Tractar l'autoestima.

1.2.1.3.1 Argumentar la importància d'estimar-se a un mateix.

1.2.2 Enfortir la personalitat mitjançant la crítica de personatges.

1.2.2.1 Identificar-se amb personatges de les històries (identificar-ne bones actituds i comparar-les amb actituds pròpies).

1.2.2.1.2 Argumentar perquè està feliç la protagonista del conte quan és ella mateixa.

1.2.2.2 Rebutjar personatges de les històries (identificar-ne males actituds i comparar-les amb actituds pròpies).

1.2.2.2.3 Argumentar perquè està trista la protagonista del conte quan no és ella.

1.2.3 Desenvolupar l'autonomia personal mitjançant l'execució procedimental.

1.2.3.3 Ús de diferents estris per elaborar el material (realització d'un autoretrat).

1.2.3.3.1 Controlar el segell d'estampació.

1.2.5 Reforçar el valencià.

1.2.5.1 Utilitzar el valencià durant la sessió.

1.2.6 Passar més temps amb les famílies.

1.2.6.1 Explicar a les famílies què significa l'autoretrat.

DESENVOLUPAMENT:

Part 1: benvinguda i recordar la sessió prèvia.

Per iniciar la sessió, fem una rotllana a terra i recordem la importància de l'amistat. Pregunto si algú va realitzar el taller d'ombres a casa i com va anar.

Part 2: introducció de la tercera sessió “L'autoestima”.

Per continuar dic als infants que avui parlem d'un tema molt important: L'autoestima. Explico que auto vol dir a un mateix i estima voler-se, per tant, voler-se o estimar-se a un mateix, agradar-nos com som i acceptar-nos. Demano que em diguen alguna cosa que els agrada d'ells i elles. Primer comencem pel físic, ja que és més fàcil, i després de la personalitat. Els dic als xiquets i xiquetes que quan fem coses malament com mentir o fer mal als altres no és bo. Per tant no hem d'estimar aquestes qualitats tan dolentes de nosaltres, sinó que hem de canviar les males actituds per bones, i així, dia a dia, podran ser millors persones. També els explico que si dins del nostre cos tenim moltes coses bones, cada vegada ens estimem més i som més feliços.

Part 3: relat del conte “Jo vaig amb mi”.

Quan tots i totes estan asseguts davant meu, els presento el conte. Mostro la portada i el títol i reflexionem. Començo contant el conte que tracta sobre una xiqueta que canvia per agradar a un xic, però com canvia coses bones del seu interior se sent trista. Acaba tornant a ser ella mateixa amb totes les seues qualitats positives. Faig preguntes durant el conte per assegurar-me que segueixen el fil.

Part 4: anàlisi i crítica del conte.

Quan s'acaba el conte pregunto com està la xiqueta quan no és ella i com està quan és ella mateixa. Dic què prefereixen, si estar feliços sent qui són o canviar coses bones per agradar els altres. Els invito a pensar si val la pena amagar qualitats bones per caure bé als altres. A més a

més, com que els infants es coneixen, els faig sortir un a un, i la resta de companys diuen trets positius que els agraden de la seua personalitat. Cada cop que diguem alguna cosa bona, enganxarem gomets de colors pel cos per a recordar quants aspectes positius té cadascú.

Part 5: realització de l'autoretrat.

Posteriorment passem a realitzar el taller (les fotos es troben a l'annex 4). Prèviament ja he preparat 8 llenços quadrats per a cada xiquet/a, en el qual cadascú tindrà una silueta marcada amb llapis de la fotografia feta a la primera sessió (silueta del cos i el cor). Els dic que com ja han vist, cadascú té moltes coses bones al seu interior i totes tenen un color diferent. Els mostro el llenç i espero que es reconeguen. Tot seguit els proporciono un segell a cada infant i pintura. Amb aquests, hauran d'emplenar tota la forma creada per la silueta del llapis amb tots els colors.

Part 6: reflexió final de la sessió.

Mirem els quadres dels companys/es i els mostro que tots i totes són diferents, però al seu interior hi ha molts colors i moltes coses bones. Els animo a penjar el quadre a casa. Si algun cop estan tristos, podran anar a mirar-lo i recordar que cada raconet del seu cos té qualitats molt bones. Per acabar, els pregunto als infants què els ha semblat la sessió i com s'ho han passat. Recordo que és l'últim dia, però les històries les recordarem sempre. A més a més, dels tallers tindrem els titelles i el quadre. Sempre que vulguen podran jugar amb elles o pensar en el retrat. Els animo a millorar cada dia, només fa falta pensar sobre què és bo per als altres i també per a un mateix. Cada matí s'han de preguntar, què puc fer avui per a ser millor persona? Ens acomiadem amb una forta abraçada i els dic que tothom, si vol, pot ser bona persona.

*Com que ja no hi ha més sessions, vaig preguntar a l'escola (durant el pràcticum) qui va mostrar el quadre i qui l'havia penjat.

2.2.4 MATERIALS I PRESSUPOST

A continuació es troba la graella que mostra tots els materials necessaris, i els seus costos, per poder realitzar els tallers.

Com que aquests tallers van ser gratuïts per als assistents, vaig ser jo qui va assumir totes les despeses.

TAULA 1: MATERIALS UTILITZATS DURANT LES SESSIONS		COST
1a SESSIÓ	Làmina de feltre: 0,80 € x 10 colors.	8,00 €
	Llana: 1,50 € x 2 cabdells.	3,00 €
	Ulls de plàstic: 0,80 € x 2 bossetes.	1,60 €
	Pegament especial per a feltre: 6,50 € x 1 tub.	6,50 €
	Conte "Pere i el llop": 0 €.	0 €
2a SESSIÓ	Cartolina negra: 0,80 € x 4 làmines.	3,20 €
	Palets fusta: 0,95 € x 2 bossetes.	1,90 €
	Llençol: 0 €.	0 €
	Conte "La cigala i la formiga": 0 €.	0 €
	Llanterna: 0 €.	0 €
	Cinta adhesiva: 0,70 €.	0,70 €
3a SESSIÓ	Llenç: 2,50 € x 7 llenços.	17,50 €
	Conte "Jo vaig amb mi": 0 €.	0 €
	Pintura: 1,50 € x 10 colors.	15 €
	Segell: 1 € x 1 bosseta.	1 €
	Gots de plàstic i aigua.	0 €
TOTAL		58,40 €

2.3 INSTRUMENTS DE MESURA

Per avaluar si els objectius del projecte es complien, vaig utilitzar la tècnica de l'observació. Durant aquesta, un instrument que em permetia registrar la informació que obtenia era la llista de control, ja que permet mesurar si els objectius plantejats per a cada sessió s'assoleixen, mitjançant l'observació d'uns ítems concrets. Hamodi, López Pastor i López Pastor (2015) deien que les llistes de control són instruments molt útils que ens ajuden a avaluar en quin grau es compleixen els objectius proposats per als alumnes. Aquestes, permeten anotar si cada infant compleix, o no, els ítems. A més a més, a la banda de darrere del full, hi anotaré observacions que, posteriorment, em serviran per a completar l'apartat del desenvolupament de les sessions (2.4). Per valorar si el projecte va funcionar, vaig decidir que s'haurien de superar un 75% dels ítems plantejats a la taula 2.

La graella que es troba a continuació, permet assegurar que tots els objectius tinguin l'oportunitat de ser avaluats i cap es quede penjat. A més a més s'observa la relació entre objectius, activitats i ítems. Cal afegir que les caselles de color taronja representen les absències durant les sessions.

TAULA 2: LLISTA DE CONTROL GRUPAL

SESSIÓ	OBJECTIU	ÍTEM	ALUMNES													
			ALBA		ANDRÉS		JOAN		JOSEP		LEIRE		MÀRIO		MONICA	
			SI	NO	SI	NO	SI	NO	SI	NO	SI	NO	SI	NO	SI	NO
1: LA SINCERITAT	1.2.1.1.1	Dona almenys un argument sobre per què és important dir la veritat?	X				X		X		X					
	1.2.2.2.1	Dona almenys un argument sobre per què no ha de ser mentider/a?	X				X		X		X					
	1.2.3.1.1	Controla el tall de feltre en les tisores?	X					X		X						
	1.2.3.1.2	Enganxa les peces de feltre al lloc corresponent?	X				X		X		X					
	1.2.4.1	Ajuda els companys/es a realitzar els titelles?	X					X	X			X				
	1.2.4.2	Es deixa ajudar si no pot fer sol/a els titelles?		X			X			X	X					
	1.2.5.1	Usa el valencià durant la sessió?	X				X		X		X					
	1.2.6.1	Ha representat els titelles de Pere i el llop, a la família?	X				X		X		X					
2: L'AMISTAT	1.2.1.2.1	Dona almenys un argument sobre per què són importants els amics/gues?	X		X		X		X		X		X		X	
	1.2.2.1.1	Dona almenys un argument sobre per què la formiga és una bona amiga?	X		X		X		X		X		X		X	
	1.2.2.2.2	Dona almenys un argument sobre perquè no ha actuat bé la cigala?	X		X		X		X		X		X		X	
	1.2.3.2.1	Controla el tall de cartolina en tisores?	X		X			X	X		X		X		X	
	1.2.3.2.2	Enganxa les peces de cartolina al lloc corresponent?	X		X		X		X		X		X		X	
	1.2.4.3	Ajuda els companys a realitzar els titelles d'ombres?	X			X	X		X		X		X		X	
	1.2.4.4	Es deixa ajudar si no pot fer sol/a els titelles d'ombres?		X	X		X		X		X		X		X	
	1.2.5.1	Usa el valencià durant la sessió?	X		X		X		X		X		X		X	
	1.2.6.2	Ha representat el teatre d'ombres a les famílies?	X			X	X		X		X		X		X	
3: L'AUTOESTIMA	1.2.1.3.1	Dona almenys un argument sobre per què és important estimar-se a un mateix?	X			X	X		X		X			X	X	
	1.2.2.1.2	Dona almenys un argument sobre per què està feliç la protagonista del conte sent ella mateixa?	X			X	X		X		X		X		X	
	1.2.2.2.3	Dona almenys un argument sobre per què està trista la protagonista del conte quan no és ella mateixa?	X		X		X		X		X		X		X	
	1.2.3.3.1	Controla el segell d'estampació?	Suprimint: justificació a l'apartat 3.													
	1.2.5.1	Usa el valencià durant la sessió?	X		X		X		X		X		X		X	
	1.2.6.3	Ha explicat què significa l'autoretrat a la família?	X			X	X		X		X		X		X	

2.4 DESENVOLUPAMENT DE LES SESSIONS

La primera sessió va realitzar-se el dia 9 d'abril del 2018. Va ser festa local al poble i per aquesta raó, tal com em van indicar posteriorment les famílies, no van acudir tots els xiquets i xiquetes apuntats/des als tallers perquè se n'havien oblidat. Van assistir-hi quatre infants. A més a més, també vam comptar amb la participació d'una xiqueta de 3r de primària que, en veure'ns entrar, va preguntar si podia venir a la sala per realitzar el taller. Disposaven de mitja hora per berenar, i durant tota l'estona, com ja podien veure el muntatge del teatre, van estar preguntant quan començaríem. La sessió, tret de la baixa participació, va anar succeint com estava prevista. Durant la representació de titelles van estar molt participatius/ves i en acabar-se, van demanar-me que els ho tornés a representar. Algun participant, no havia sentit mai el conte de "Pere i el llop", fet que va xocar-me molt. En acabar de realitzar els titelles van voler imitar-me i representar-les al darrere del decorat. En el moment de tancament de la sessió van dir-me que s'ho havien passat molt bé i que tenien ganes de fer el següent taller. Estaven molt motivats/des.

La segona sessió va realitzar-se el dia 16 d'abril del 2018. En aquesta sí que van assistir els set infants. Al principi, estaven un poc alterats, però a poc a poc, van anar calmant-se i seguint el fil de la sessió. En acabar la representació, i parlar sobre l'amistat, vam començar el taller. A mesura que anaven acabant els titelles, van demanar-me si podien dur a terme la representació al darrere del llençol. Va sorprendre'm que, només havent-los contat la història de "La cigala i la formiga" una vegada, recordaven moltes frases tal com jo els ho havia contat. Van contar-me que ningú havia anat mai a cap teatre d'ombres i que si el podríem repetir el següent dia. Tot i que la història de la representació va ser un espai més menut, els va agradar més que l'altra de la 1a sessió.

La tercera sessió va realitzar-se el 23 d'abril del 2018. Encara que no estés programat a la fitxa, per poder contar el conte, vaig decidir disfressar-me com la protagonista d'aquest, i així causar més impacte en els infants. La idea va resultar perquè van estar molt concentrats tots/es, responant les preguntes que els anava plantejant. A més a més, mirant-los la cara que feien, veia com empatitzaven amb el personatge i semblava que ho visquessin de primera mà. Hi ha un moment on la protagonista del conte torna a posar-se objectes que s'havia tret per agradar els altres. Com que vaig treure'm tots els complements, els infants van ajudar-me a tornar-me'ls a posar. Va ser més dinàmic i participatiu. A l'hora de comentar el conte i realitzar el taller, vaig observar que detecten en facilitat els aspectes positius de la resta, però els costa un poc verbalitzar característiques positives que els agraden d'ells/es mateixos. Cal afegir que, en aquesta sessió vam comptar amb la presència de l'única xiqueta que no s'havia apuntat de la classe de P5, ja que com que a l'escola sentia parlar els companys/es dels tallers, va dir a casa seua que volia vindre i la seua mare va demanar-me si podria assistir-hi. Va ser un fet molt gratificant veure la importància que van donar els infants als tallers.

3 RESULTATS

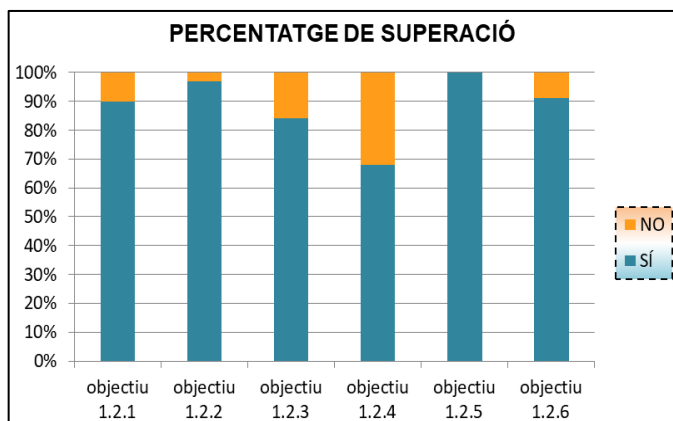
Seguint les dues perspectives de recollida de dades que va indicar R. Fernández (2004), la informació que vaig obtenir de la graella va ser quantitativa (nombre exacte de respostes afirmatives i negatives) i qualitativa (anotacions mitjançant les observacions fetes). Per saber si es van superar els objectius, vaig utilitzar el procés quantitatiu, ja que, continuant amb l'autora citada anteriorment, aquest permet concretar més. Per aquesta raó em centro en la taula 2.

Per donar per vàlides les activitats, vaig decidir que s'havien de superar un 75% dels objectius del projecte. Aleshores, per poder fer la mitja d'aquests objectius (apartats 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.2.5 i 1.2.6), primer calia calcular la mitja de cada un dels ítems de dintre de cada bloc nomenat anteriorment. Per exemple, per conèixer el nivell de superació de l'objectiu 1.2.1, vaig fer la mitja dels resultats dels ítems 1.2.1.1.1, 1.2.1.2.1 i 1.2.1.3.1. Tot i això, abans de calcular aquesta mitja, havia de calcular els resultats dels infants, de forma grupal, a cada ítem.

Una creu al "sí" de la graella significava que l'ítem estava superat, i una creu al "no" que no ho estava. Per exemple, com que hi havia set infants apuntats als tallers, 7 respostes afirmatives (7 sí) volien dir que l'ítem estava superat en un 100%. Cal recordar que, a la primera sessió només van acudir 4 infants, per aquesta raó, per calcular la mitja dels ítems del primer dia, vaig tenir en compte només els 4 xiquets que van assistir, és a dir, si els 4 tenien l'ítem superat, estava superat en un 100%. A la segona i tercera sessió vaig fer la mitja sobre 7, ja que van vindre-hi tots els xiquets/es apuntats/des. Per tant, de cada ítem de la graella, hauré de fer una regla de tres, és a dir: si els 7 xiquets tenen un "sí" és un 100% de superació de l'ítem, si 3 han tret "sí" i 4 "no", quin percentatge serà? El que vaig fer va ser multiplicar $(3 \times 100) : 7 = 42\%$ de superació de l'ítem.

L'ítem número 1.2.3.3.1, va ser cancel·lat, ja que a l'hora de realitzar la tècnica dels segells d'estampació, van preferir fer-ho amb els seus dits. Aleshores, no vaig poder avaluar quin control tenien utilitzant-lo.

A continuació, mostro un gràfic on apareix el nivell de superació de cada objectiu. Els objectius

Gràfica 1: percentatge de superació de cada objectiu.

1.2.3 i 1.2.4 són els que tenen els nivells més baixos. El primer es deu a la dificultat que encara tenen alguns infants utilitzant les tisores. I el segon, és causat per l'esforç que suposa a algunes persones ajudar els/les companys/es o demanar ajuda.

L'objectiu sobre l'ús del valencià (1.2.5) és el més elevat, però aquest fet no em sobta donada la localització del poble, perquè estem

a una zona on s'utilitza habitualment. El segon objectiu més elevat és el 1.2.2. Va sorprendre'm la facilitat que tenien de ser crítics amb els personatges i posar-se a la seua pell, entenent què els ho passava.

Finalment, fets tots els càlculs anomenats prèviament, amb la mitja dels resultats dels objectius vaig poder afirmar que el projecte estava superat, ja que va sortir una puntuació de 88% d'objectius superats. Per tant, com que la puntuació que vaig proposar-me per donar per superat el projecte va ser de 75%, es va superar amb un 13%. Tot i això, si el projecte continués, seria necessari intervenir en els apartats 1.2.3 i 1.2.4, que són els nivells més baixos (tot i que, sense deixar de banda els altres objectius).

4 CONCLUSIONS I DISCUSSIONS

Per iniciar el projecte vaig basar-me en una preocupació pròpia, sobre la quantitat d'hores que molts infants passen dintre de casa (sols moltes vegades) i al davant d'un televisor, sense ser conscients que el temps que no estan aprofitant d'una forma més productiva a la seua edat (com serien el joc entre iguals, les activitats socioculturals, els esports, passar temps en família, el joc lliure i de manipulació, l'exploració de l'entorn, etc.) no torna. A partir de la interacció diària amb infants en període de pràctiques, i que em contessen què feien a les tardes, vaig confirmar que la meua inquietud era certa. La solució?, oferir-los una alternativa lúdica i educativa. Aquesta vaig proposar-la als xiquets i xiquetes de P5 de Rossell. De vuit infants que hi ha al poble d'aquest curs, van apuntar-se'n'hi set.

Els vaig preparar tres sessions, compostes de contacontes i tallers, amb la finalitat de brindar-los l'oportunitat de gaudir d'altres formes de recreació a les que estan acostumats, al mateix temps que podien aprendre nous conceptes i adquirir autonomia d'una forma divertida. Durant la posada en marxa els xiquets i xiquetes van mostrar-se molt participatius i receptius amb les activitats. Amb la seua insistència per repetir els contes i la demanda contínua de seguir amb els tallers un cop finalitzats, vaig notar que els agradava el que hi feien.

A l'hora d'analitzar els resultats, gràcies a la llista de control (taula 2) vaig poder confirmar que els objectius establerts per a la realització del projecte estaven superats, ja que vaig marcar-me una puntuació de 75%, i la xifra obtinguda de la mitja de resultats va ser 88%.

A mode de reflexió, penso que, en general, els resultats van ser bons. Va sobtar-me positivament la capacitat d'empatitzar i posar-se al lloc dels personatges del conte. També, van sorprendre'm gratament els arguments que em donaven, pel fet que pensava que amb l'edat que tenen, no serien capaços/ces de fer les reflexions que posteriorment comentaven. No obstant això, hi ha dos objectius dels quals m'esperava més puntuació. Un va ser l'1.2.3, relacionat amb el tall en tisores.

És una tècnica que haurien de practicar més, ja que els costa. Considero que tenen una edat molt bona per desenvolupar el gust pels treballs manuals i realitzar-ne, d'aquesta manera agafarien més habilitats de manipulació i procedimentals. L'altre objectiu fluix va ser l'1.2.4, relacionat amb ajudar i deixar-se ajudar. És un aspecte que se'ls hauria d'ensenyar als infants. Vivim en societat, per tant, és un valor que hauríem de tenir més present.

Cal afegir que aquest projecte no té un alt cost econòmic, però considero que aquests tallers poden aportar molts beneficis als xiquets i xiquetes. En conseqüència, penso que un ajuntament podria assumir les despeses d'una iniciativa com aquesta al llarg de l'any.

Tot projecte pot millorar-se, ja que durant el procés, normalment apareixen algunes limitacions, al mateix temps d'idees que realitzaríem si el tornéssim a començar. No crec que haja tingut gaires limitacions, és més, considero que vaig tenir molta sort de disposar d'una sala al centre cívic amb tants recursos. Per contra, sí que m'han sorgit diverses propostes. En aquest cas he de dir que, en cas de continuar amb les sessions, els proposaria als infants un ventall de valors i ells podrien escollir quin és el que volen treballar durant la pròxima trobada, basant-me amb les seues motivacions. A més a més, amb més sessions i temps, com que vam realitzar diferents tipus de contacontes, seria interessant que les famílies poguessen entrar a les activitats i col·laborar tots/es junts/es preparant un teatre per a tot el poble. També si es realitzés cada setmana, estaria bé que a cada sessió un familiar contés un conte i oferís una proposta de taller, d'aquesta forma estaríem potenciant les activitats intergeneracionals, perquè, tal com diuen Marta Gutiérrez i Daniel Hernández (2013), aquestes activitats cooperatives on interacciones infants i adults aporten molts beneficis per a tots els participants: autoestima, confiança, despertar actituds d'ajuda, augment de la responsabilitat, reducció de l'aïllament i foment de la inclusió.

És llàstima que no es realitzen més activitats destinades a treballar els valors entre els més menuts i menudes. És important ajudar-los a desenvolupar unes bones bases personals per millorar com a societat. Aquestes idees no haurien de quedar-se només aquí escrites, per això no descarto proposar un projecte sociocultural per al poble.

Per acabar, a nivell més personal, he de dir que aquesta experiència va permetre'm veure una altra alternativa a l'educació formal, diferent de les activitats que estava acostumada a planificar al grau de Magisteri. Realitzant els teatres de titelles i els conta-contes, vaig sortir de la meua zona de confort, i realment vaig trobar-m'hi molt còmoda i a gust. Els tallers són estratègies educatives i lúdiques que requereixen molt de temps i preparació. A pesar d'això, val la pena invertir-lo en els adults/es del demà. A més a més, és molt gratificant pensar que si algú actua en benefici propi i de la resta, potser siga perquè alguna reflexió que he fet, o faré com a futura mestra, li ha arribat i li ha fet pensar.

5 REFERÈNCIES

Cerro, S. i Mañú, J. M. (2017) *Educación en valores y actitudes*. Alcalá: EDITORIAL CCS.

Corts Valencianes. (2006). *Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana*. Recuperat de:
http://www.cortsvalecnianes.es/cs/Satellite?blobcol=urldata&blobheader=application%2Fpdf&blobheadername1=Content-Disposition&blobheadername2=Content-Type&blobheadername3=MDT-Type&blobheadervalue1=attachment%3B+filename%3DEstatut_dAutonomia.pdf&blobheadervalue2=application%2Fpdf&blobheadervalue3=abinary%3B+charset%3DUTF-8&blobkey=id&blobtable=MungoBlobs&blobwhere=1275060876486&ssbinary=true

DECRET 38/2008. Diari Oficial de la Comunitat Valenciana. Comunitat Valenciana, 28 de març del 2008.

Delors, J., Al Mufti, I., Amagi, I., Carneiro, R., Chung, F., Geremek, B., i Nazhao, Z. (1996). Informe a la Unesco de la comisión internacional sobre la educación para el siglo XXI: La educación encierra un tesoro. *Madrid: Santillana, Ediciones UNESCO*.

Díaz, R.(2017). *Jo vaig amb mi*. Barcelona: Thule Ediciones, SL.

Durán, T. (2000). *Explica'm una faula*. Barcelona: Grupo Editorial Ceac, SA.

Ferrández, R. (2004) . Análisis de datos. *Proyecto docente*. No publicat (pp.195-216).

Fundació Enciclopèdia Catalana. (2013). Gran Enciclopèdia Catalana. Barcelona: Edicions 62.
Recuperat de: <https://www.enciclopedia.cat/EC-GEC-0173551.xml>

Generalitat de Catalunya. (2016). *Currículum i orientacions educació infantil segon cicle*. Recuperat de <http://ensenyament.gencat.cat/web/.content/home/departament/publicacions/colleccions/curriculum/curriculum-infantil-2n-cicle.pdf>

Generalitat Valenciana. (2016). *Coneixement i ús social del valencià*. Recuperat de <http://www.ceice.gva.es/documents/161863154/163274321/encuesta+uso+valenciano+2015+valenciano.pdf/9ee83720-e04a-4030-9cac-6e693742a811>

Gutiérrez Sánchez, M. i Hernández Torrano, D. (2013). Los beneficios de los programas intergeneracionales desde la perspectiva de los profesionales. *Pedagogía Social. Revista Interuniversitaria*, (21).

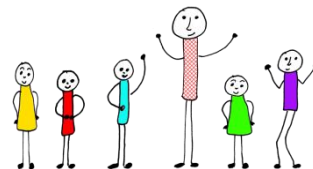
Hamodi, C., López Pastor, V. M. i López Pastor, A. T. (2015). Medios, técnicas e instrumentos de evaluación formativa y compartida del aprendizaje en educación superior. *Perfiles educativos*, 37(147), 146-161.

Piumini, R. (2010). *La cigala i la formiga*. Madrid: Laberinto.

Tejerina, I. (1994). *Dramatización y teatro infantil. Dimensiones psicopedagógicas y expresivas*. Madrid: SIGLO XXI DE ESPAÑA EDITORES, SA.

Tejerina, I. (2000, 5, 10). Literatura y compromiso: hacer preguntas para buscar respuestas. *Puertas a la lectura*. Recuperat de: http://www.cervantesvirtual.com/obra-visor/literatura-y-compromiso---hacer-preguntas-para-buscar-respuestas-0/html/003f9916-82b2-11df-acc7-002185ce6064_2.html#l_0

6 ANNEXOS

Annex 1:

Benvolgudes famílies:

Sóc Belén Bercet Verge i m'adreço a vosaltres per informar-vos que durant el mes d'abril realitzaré **tres tallers gratuïts** a una aula del **centre cívic**. Van adreçats als xiquets i xiquetes de P5 del CRA la Bardissa de Rossell. La finalitat d'aquests tallers és fomentar bons valors entre els més menuts i menudes, ja que a la llarga, ajudaran a millorar la convivència. Els valors a treballar són: la **sinceritat**, l'**amistat** i l'**autoestima**.

Els tallers es realitzaran els dilluns dies **9, 16 i 23 d'abril**. Aquests constaran de diverses parts. Per una banda es contarà un conte relacionat amb el valor, reflexionarem sobre aquest i per últim realitzarem un taller per realitzar manualitats relacionades amb el tema tractat.

Els tallers tindran una durada de 3h. Es realitzaran de 16:30h (sortida d'escola) a 19:30h. Jo mateixa, en acabar la jornada escolar de la tarda, sortiria camí al centre cívic amb els xiquets i xiquetes, no faria falta recollir-los fins a les 19:30h a la porta del centre cívic. De 16:30h fins a les 17:00h tindran el seu temps per berenar tranquil·lament i esbargir-se. A continuació passarem a fer els tallers.

- El **dia 9** treballarem la sinceritat mitjançant el conte de "Pere i el llop" i posteriorment farem titelles de dits dels personatges.
- El **dia 16** tractarem sobre l'amistat mitjançant el conte "La cigala i la formiga" i posteriorment elaborarem un teatre d'ombres.
- El **dia 23** parlarem de l'autoestima mitjançant el conte "Jo vaig amb mi" i posteriorment elaborarem un quadre d'un autoretrat.

Espero que us agrade la meua proposta i que em doneu l'oportunitat de poder realitzar aquestes activitats culturals, que resulten tan beneficioses per als xiquets i xiquetes. Tot seguit es troba l'**autorització** que, si voleu que participen els vostres fills o filles, heu de signar i entregar-me abans del **28 de març**. Si teniu qualsevol dubte, podeu consultar-me'ls sense cap compromís al meu telèfon: 645909573.

Aprofito l'ocasió per saludar-vos.

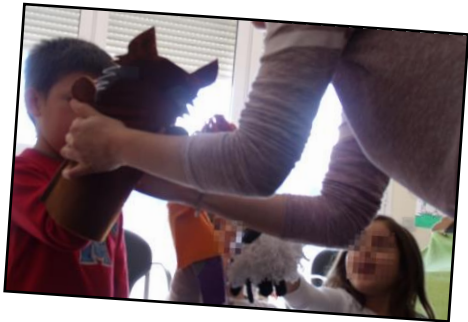
✍️ -----

Jo, ..., pare / mare / tutor/a legal de ....., autoritzo el meu fill/a a assistir als tallers del centre cívic els dies 9, 16 i 23 de març per a realitzar activitats culturals.

Signatura pare / mare / tutor/a legal:

Rossell, a ____ de març del 2018.

Annex 2:

Annex 3:

Annex 4:

